

Protokół Nr XX/09

obrad XX Sesji Rady Miejskiej w Kleszczelach odbytej w dniu 24 kwietnia 2009 r.

Obrady rozpoczęto o godz. 14⁰⁰ w sali Miejskiego Ośrodka Kultury w Kleszczelach. W obradach uczestniczyli radni: Katarzyna Androsiuk, Grażyna Bieroza, Alicja Halina Borona, Taisa Borysiuk, Saber Hassoun, Włodzimierz Gołub, Mirosław Gryniewicki, Jarosław Narewki, Antonina Leonkiewicz, Michał Leonkiewicz, Michał Kazimieruk, Stefan Romanowicz, Włodzimierz Sajewicz, Paweł Szatyłowicz i Włodzimierz Wasiluk.

Obradom przewodniczył Przewodniczący Rady Miejskiej w Kleszczelach – Pan Paweł Szatyłowicz.

Protokołowała inspektor Walentyna Sidoruk.

Do punktu 1.

Otwarcia obrad XX Sesji Rady Miejskiej w Kleszczelach dokonał Przewodniczący Rady Paweł Szatyłowicz witając Burmistrza Kleszczel – Pana Aleksandra Sielickiego, radnych Rady Miejskiej w Kleszczelach, sołtysów z gminy Kleszczele, kierowników jednostek organizacyjnych, zaproszonych gości i pozostałych uczestników dzisiejszych obrad.

Przewodniczący stwierdził, że na stan 15 radnych, w obradach uczestniczy 15 radnych, co stanowi wymagane quorum do podejmowania prawomocnych uchwał Rady. Listy obecności radnych, sołtysów i pozostałych osób uczestniczących w obradach w załączeniu do protokołu (załączniki Nr 1, 2 i 3).

Do punktu 2.

Przewodniczący Rady odczytał porządek obrad, który przedstawia się następująco:

- 1) Otwarcie obrad XX Sesji Rady Miejskiej w Kleszczelach.
- 2) Przedstawienie porządku obrad.
- 3) Interpelacje, wnioski i zapytania radnych.
- 4) Sprawozdanie z działalności Burmistrza Kleszczel w okresie między sesjami.
- 5) Absolutorium Burmistrzowi Kleszczel
 - a) przedstawienie sprawozdania z wykonania budżetu za 2008 r.,
 - b) Opinia Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Kleszczelach oraz Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wykonania budżetu,
 - c) dyskusja nad wykonaniem budżetu,
 - d) wniosek Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Kleszczelach w sprawie absolutorium oraz uchwała Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym wniosku Komisji Rewizyjnej,
 - e) powzięcie uchwały w sprawie absolutorium Burmistrzowi Kleszczel.
- 6) Powzięcie uchwał w sprawach:
 - a) wyrażenia zgody na nieodpłatne przejęcie na rzecz Gminy Kleszczele udziałów w nieruchomości,
 - b) ustalenia regulaminu określającego wysokość stawek dodatków do wynagrodzenia oraz szczegółowe warunki ich przyznawania, wynagradzania za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw nauczycielom zatrudnionym w szkołach prowadzonych przez Gminę Kleszczele na rok 2009,
 - c) dokonania zmian w budżecie na 2009 r.
- 7) Przyjęcie sprawozdania z pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Kleszczelach.
- 8) Przyjęcie protokołu z XIX sesji Rady Miejskiej w Kleszczelach.
- 9) Odpowiedzi na zapytania, interpelacje i wnioski radnych.
- 10) Wolne wnioski.

11) Zamknięcie obrad.

Przedstawiony porządek obrad przyjęto bez uwag.

Do punktu 3.

Interpelacji, wniosków i zapytań radni nie zgłosili.

Do punktu 4.

Burmistrz Aleksander Sielicki poinformował, iż w okresie między obradami Rady wydał 3 zarządzenia. Przedstawił, jakich spraw zarządzenia dotyczyły. Następnie poinformował w sprawach gospodarczych realizowanych w okresie między 24 marca 2009 r., a 24 kwietnia 2009 r., a mianowicie:

- wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Hajnówce w ramach Krajowego Programu Rozwoju Dróg Lokalnych rozpoczęto przebudowę ulicy Mickiewicza w Kleszczelach. W trakcie prac pojawiły się różne problemy, rozwiązanie których skupiło się na gminie. Należało zadbać o poszerzenie wjazdów, przeniesienie hydrantów i słupów telefonicznych. Na wykonanie tych zadań trzeba z budżetu gminy przeznaczyć dodatkowe środki finansowe. W konsekwencji gmina poniesie wyższe koszty na modernizację drogi powiatowej niż Starostwo Powiatowe. Wykonawca deklaruje zakończenie prac do końca czerwca br.,
- prowadzone są prace związane z modernizacją drogi Dobrowoda – Repczyce. Zadanie jest podzielone na dwa zakresy. Pierwszy zakres dotyczący budowy kolektorów sanitarnych jest prawie zakończony. Plac budowy w najbliższym czasie będzie przekazany wykonawcy głównemu – przedsiębiorstwu “Maksbud”, który położy asfalt i chodniki. Do końca sierpnia br. zadanie ma być zakończone,
- do końca maja br. planuje się zakończenie modernizacji drogi z Repczyc do Kuzawy. W niedługim czasie będzie podejmowana inicjatywa ustalenia granic gminy w taki sposób, aby cała wieś Repczyce była położona na terenie gminy Kleszczele.mn

Następnie burmistrz powiedział o inicjatywach inwestycyjnych realizowanych w ostatnim czasie, tj.:

- w ramach Programu “Odnowa wsi” złożone zostały trzy projekty z gminy Kleszczele na następujące zadania:
 - budowa budynku socjalnego przy zalewie “Repczyce”, realizowany przez Gminę Kleszczele,
 - remont świetlic wiejskich w Dobrowodzie i Policznej, realizowany przez Miejski Ośrodek Kultury w Kleszczelach,
 - remont kościoła pw. św. Zygmunta, realizowany przez Parafię Rzymskokatolicką w Kleszczelach,
- w związku z ogłoszeniem naboru wniosków do programu dotyczącego usług dla obszarów wiejskich, przygotowany będzie projekt o wartości ok. 5,5 mln zł na budowę kolektorów sanitarnych. Termin naboru wniosków upływa 30 czerwca br.,
- w br. trzeba będzie przygotować dokumentację techniczną na modernizację dróg w kolejnych latach. W sierpniu br. będzie nabór wniosków do kolejnej transzy Krajowego Programu Odbudowy Dróg Lokalnych i być może wspólnie ze Starostwem Powiatowym złożony zostanie projekt na modernizację ul. Białowieskiej w Kleszczelach oraz odcinka drogi Kleszczele – Policzna.

Burmistrz poinformował w następujących sprawach:

- w br. zarezerwowano środki na uporządkowanie nazewnictwa ulic i oznakowanie ulic. W okresie wakacyjnym planowane jest ustawienie tabliczek z nazwami ulic w Kleszczelach i Dobrowodzie. Należałoby także uporządkować nazewnictwo ulic: Boćkowskiej, Źródlanej i Stacja Kolejowa. Także nazwę ul. Plac Parkowy należałoby

zmienić na Plac Parkowy. Burmistrz sygnalizuje potrzebę zmiany nazw ulic, ponieważ wiąże się to z pewnymi kosztami dla mieszkańców. W sprawie nazewnictwa ulic zostaną przeprowadzone konsultacje społeczne. Burmistrz zwrócił się o propozycje nazw ulic odchodzących od ul. Boćkowskiej,

- w związku z pytaniem mieszkańca w sprawie budowy masztu sieci ERA burmistrz powiedział, iż wg ostatnich informacji przekazanych przez inwestora, zawieszono prace ze względu na kryzys. Zmiana lokalizacji masztu spowodowana protestami mieszkańców wpłynęła na opóźnienia w budowie,
- są informacje, że po okresie wakacyjnym rozpoczęte zostaną prace przy budowie centrum handlowego na nieruchomości po byłym GS w Kleszczelach położonej przy ul. Kolejowej i Dobrowodzkiej,
- planowany jest zakup urządzeń na plac zabaw, ale trzeba będzie zmienić lokalizację placu, ponieważ przy cerkwi jest niebezpiecznie. Była sugestia, aby plac zabaw urządzić na nieruchomości po byłym przedszkolu przy ul. Nowej lub przy „Hładyszce”. Jest też propozycja urządzenia placu na nieruchomości obok Banku Spółdzielczego. Po uzgodnieniu z mieszkańcami lokalizacji plac zabaw będzie urządzony,
- sezon kąpielowy w br. planuje się rozpocząć od 1 czerwca przy zalewie Repczyce i od 20 czerwca przy basenie kąpielowym. Terminy te są uzależnione od pozyskania pracowników w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych, którzy zostaną zaangażowani do przygotowania i obsługi tych obiektów. W ub.r. były także problemy z pozyskaniem ratowników,
- wszystko wskazuje na to, że zakład IKEA powstanie w gminie Orla. Z właścicielami gruntów są podpisywane umowy przedwstępne. U nas wystąpiły problemy z pozyskaniem gruntów należących do Agencji Nieruchomości Rolnych. Ważne, że IKEA będzie w niedalekim sąsiedztwie. Być może naszą działką 25 ha zainteresuje się inny inwestor,
- Międzynarodowy Fundusz Walutowy stwierdził, że w Polsce będzie recesja. O tym w naszym państwie nie mówi się. W sytuacji wystąpienia recesji, także wpływy do budżetu gminy będą mniejsze i być może nie wszystkie planowane zadania będą zrealizowane,

Radna Katarzyna Androsiuk zwróciła się z zapytaniem w sprawie informacji o dochodach podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie hajnowskim zamieszczonych na stronie internetowej Urzędu. Chciałaby dowiedzieć się czy to są dane z Ministerstwa Finansów na 2009 r.? Jej zdaniem przedstawiona w takiej formie informacja jest nieczytelna przeciętnemu mieszkańcowi gminy. Ludzie nie wiedzą co to jest wskaźnik G.

Burmistrz wyjaśnił, iż wskaźnik G stanowiący wysokość dochodu na 1 mieszkańca w każdej gminie jest wyliczany przez Ministerstwo Finansów i następnie na jego podstawie przyznawane są środki z budżetu państwa w ramach subwencji na dany rok budżetowy. Obowiązuje zasada, że np. na rok budżetowy 2009 bierze się pod uwagę wskaźnik G z roku 2007, a na rok 2010 Ministerstwo uwzględni z kolei wskaźnik G z roku 2008. Te operacje wykonuje Ministerstwo Finansów i one są od gminy niezależne. Wskaźnik G w naszej gminie jest najniższy w powiecie hajnowskim, a to świadczy o małym potencjale gospodarczym Gminy Kleszczele.

Radna Katarzyna Androsiuk odpowiedziała, iż nie chodziło jej o wyjaśnienie, co to jest wskaźnik G, ponieważ przeczytała o tym w Internecie. Informacja powinna zawierać zestawienie kwot, na podstawie których dokonywano wyliczeń. Ponadto w grudniu 2008 r. ustalany był budżet na 2009 r. i podatki pod działalność gospodarczą ustalono niższe. Na przykład w gminie Orla podatki od działalności gospodarczej są wyższe, a niższe płacone przez mieszkańców. Pomimo to IKEA wybrała gminę Orla. Zawsze burmistrz mówi na sesjach, że obniżenie podatku powoduje niższe dochody, to dlaczego był za obniżeniem podatku pod działalność?

Burmistrz Aleksander Sielicki odpowiedział, iż materiał zamieszczony na stronie internetowej pokazuje poprzez wskaźnik G jak niski jest potencjał gminy i ta informacja jest pod tym względem czytelna. Jeśli natomiast nie, to można dopytać o szczegóły w Urzędzie Miejskim. Stawki podatku od nieruchomości od działalności gospodarczej nie zostały obniżone, bowiem moja propozycja dotyczyła utrzymania ich na poziomie roku 2008 ze względu na zbliżającą się sytuację kryzysową w kraju. Natomiast Rada Miejska z własnej inicjatywy obniżyła zdecydowanie stawki podatku rolnego w porównaniu do roku 2008 powodując zmniejszenie dochodów do budżetu gminy na rok 2009 o kwotę ok. 80.000 zł.

Radni nie wnieśli innych uwag do przedłożonej informacji.

Do punktu 5a.

Burmistrz Aleksander Sielicki przedstawił sprawozdanie z realizacji budżetu gminy w 2008 r. Uchwalony przez Radę Miejską budżet, po uwzględnieniu zmian w ciągu roku, przewidywał realizację dochodów w kwocie 5.907.455 zł. Dochody wykonano w kwocie 5.558.347 zł, co stanowiło 94,09 % planu rocznego, w tym dochody własne wyniosły 1.957.711 zł. Plan wydatków po zmianach dokonanych w ciągu roku przewidywał kwotę 6.077.542 zł. Wydatki zrealizowano w kwocie 5.441.389 zł, co stanowi 89,53 % ogółu planu, w tym na zadania inwestycyjne i gospodarcze wydatkowano ponad 1.100.000 zł, co stanowi ok. 20 % w stosunku do budżetu gminy. Nie wszystkie planowane zadania zostały zrealizowane. Nie udało się zrealizować zadania dotyczącego rozbudowy sieci kanalizacyjnej i budowy infrastruktury przy zbiorniku wodnym Repczyce. W ubiegłym roku nie było naboru wniosków do programów unijnych, a z własnych środków prowadzenie takich inwestycji nie było możliwe. Zarządzenie Nr 137/09 Burmistrza Kleszczel w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania budżetu gminy za 2008 r. stanowi **załącznik Nr 4** do protokołu.

Podsumowując realizację budżetu burmistrz zaznaczył, iż gospodarka finansowa prowadzona była w sposób właściwy i racjonalny. Rok 2008 nie był zły dla gminy Kleszczel, nastąpił dalszy jej rozwój, co w opinii mieszkańców jest zauważalne. Burmistrz wniósł o przyjęcie przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu za 2008 r.

Do punktu 5b.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Jarosław Narewski przedstawił opinię Komisji w sprawie wykonania budżetu gminy za 2008 r. Opinia stanowi **załącznik Nr 5** do protokołu.

Skarbnik Gminy Halina Leonkiewicz przedstawiła pozytywną opinię składu orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Burmistrza Miasta i Gminy Kleszczel sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2008 r. wyrażoną w uchwale Nr II 0035-33/09 z dnia 25 marca 2009 r.

Do punktu 5c.

Przewodniczący Rady otworzył dyskusję nad wykonaniem budżetu za 2009 r.

Radna Alicja Halina Borona zwróciła uwagę, iż skutki udzielenia ulg i umorzeń w ub.r. wyniosły 149.000 zł. Dlaczego jest to tak duża kwota?

Skarbnik Gminy Halina Leonkiewicz odpowiedziała, iż znaczą część tej kwoty stanowią zwolnienia z podatku mienia gminnego, ok. 100.000 zł. Jest to wykazywane w skutkach utraconych dochodów podatkowych.

Do punktu 5d.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Jarosław Narewski przedstawił wniosek Komisji w sprawie udzielenia absolutorium Burmistrzowi Kleszczel z tytułu wykonania budżetu gminy za 2008 r. Wniosek stanowi **załącznik Nr 6** do protokołu.

Przewodniczący Rady przedstawił pozytywną opinię składu orzekającego Regionalnej

Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wniosku Komisji Rewizyjnej. Uchwała składu orzekającego RIO Nr II.0036-18/09 z dnia 31 marca 2009 r. stanowi **załącznik Nr 7** do protokołu.

Do punktu 5e.

Przewodniczący Rady przedstawił projekt uchwały w sprawie udzielenia absolutorium Burmistrzowi Kleszczel. Radni nie wnieśli uwag do projektu.

Przewodniczący Rady projekt uchwały poddał pod głosowanie. W głosowaniu brało udział **piętnastu** radnych, z których **“za”** przyjęciem uchwały głosowało **czternastu** radnych, **“przeciw”** głosowało **zero** radnych, **“wstrzymał się”** od głosu **jeden** radny. Przewodniczący stwierdził, że **uchwała Nr XX/172/09 w sprawie udzielenia absolutorium Burmistrzowi Kleszczel** została powzięta **większością głosów**. Uchwała stanowi **załącznik nr 8** do protokołu.

Do punktu 6a.

Kierownik Referatu Rolnictwa, Mienia, Ochrony Środowiska i Drogownictwa Jan Sawicz dokonał wprowadzenia do projektu uchwały w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne przejęcie na rzecz Gminy Kleszczele udziałów w nieruchomości. Projekt uchwały został pozytywnie zaopiniowany na wspólnym posiedzeniu Komisji Ochrony Środowiska, Rolnictwa, Gospodarki Komunalnej i Przestrzennej oraz Komisji Oświaty, Kultury, Kultury Fizycznej i Spraw Socjalnych.

Wobec braku uwag Przewodniczący Rady przedstawił projekt w/w uchwały. Radni nie wnieśli uwag do projektu.

Przewodniczący Rady projekt uchwały poddał pod głosowanie.

W głosowaniu brało udział **piętnastu** radnych, z których **“za”** przyjęciem uchwały głosowało **piętnastu** radnych, **“przeciw”** głosowało **zero** radnych, **“wstrzymało się”** od głosu **zero** radnych. Przewodniczący stwierdził, że **uchwała Nr XX/173/09 w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne przejęcie na rzecz Gminy Kleszczele udziałów w nieruchomości** została powzięta **jednogłośnie**. Uchwała stanowi **załącznik nr 9** do protokołu.

Do punktu 6b.

Sekretarz Gminy Alina Snarska dokonała wprowadzenia do projektu uchwały w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość stawek dodatków do wynagrodzenia oraz szczegółowe warunki ich przyznawania, wynagradzania za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw nauczycielom zatrudnionym w szkołach prowadzonych przez Gminę Kleszczele na rok 2009. Nadmieniła, iż Regulamin przesłano do uzgodnienia ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego Oddział w Hajnówce. ZNP wniósł poprawki, które w formie autopoprawek wprowadza się do przedłożonego radnym projektu uchwały. Autopoprawki stanowią **załącznik nr 10** do protokołu.

Przewodniczący Rady przedstawił projekt w/w uchwały wraz z autopoprawkami. Radni nie wnieśli uwag do projektu. Projekt uchwały wraz z autopoprawkami został pozytywnie zaopiniowany na wspólnym posiedzeniu Komisji Ochrony Środowiska, Rolnictwa, Gospodarki Komunalnej i Przestrzennej oraz Komisji Oświaty, Kultury, Kultury Fizycznej i Spraw Socjalnych.

Przewodniczący Rady projekt uchwały poddał pod głosowanie.

W głosowaniu brało udział **piętnastu** radnych, z których **“za”** przyjęciem uchwały głosowało **piętnastu** radnych, **“przeciw”** głosowało **zero** radnych, **“wstrzymało się”** od głosu **zero** radnych. Przewodniczący stwierdził, że **uchwała Nr XX/174/09 w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość stawek dodatków do wynagrodzenia oraz szczegółowe warunki ich przyznawania, wynagradzania za godziny ponadwymiarowe i godziny**

doraźnych zastępstw nauczycielom zatrudnionym w szkołach prowadzonych przez Gminę Kleszczele na rok 2009 została powzięta **jednogłośnie**. Uchwała stanowi załącznik nr 11 do protokołu.

Do punktu 6c.

Skarbnik Gminy Halina Leonkiewicz dokonała wprowadzenia do projektu uchwały w sprawie dokonania zmian w budżecie na 2009 r.

Wobec braku uwag *Przewodniczący Rady* przedstawił projekt w/w uchwały. Uwag do projektu uchwały nie wniesiono. Projekt uchwały został pozytywnie zaopiniowany na wspólnym posiedzeniu Komisji Ochrony Środowiska, Rolnictwa, Gospodarki Komunalnej i Przestrzennej oraz Komisji Oświaty, Kultury, Kultury Fizycznej i Spraw Socjalnych.

Przewodniczący Rady projekt uchwały poddał pod głosowanie. W głosowaniu brało udział **piętnastu** radnych, z których „za” przyjęciem uchwały głosowało **piętnastu** radnych, „przeciw” głosowało **zero** radnych, „wstrzymało się” od głosu **zero** radnych. *Przewodniczący* stwierdził, że **uchwała Nr XX/175/09 w sprawie dokonania zmian w budżecie na 2009 r.** została powzięta **jednogłośnie**. Uchwała stanowi załącznik nr 12 do protokołu.

Do punktu 7.

Pan Jarosław Narewski – Przewodniczący Komisji Rewizyjnej przedstawił sprawozdanie z pracy Komisji za 2008 r. Do przedłożonego sprawozdania radni uwag nie wnieśli.

Przewodniczący Rady poddał pod głosowanie przyjęcie przedłożonego powyżej sprawozdania z pracy komisji za 2009 r. W głosowaniu brało udział **piętnastu** radnych, z których „za” przyjęciem sprawozdania głosowało **piętnastu** radnych, „przeciw” głosowało **zero** radnych, „wstrzymało się” od głosu **zero** radnych. *Przewodniczący* stwierdził, że **sprawozdanie z pracy Komisji Rewizyjnej za 2008 r.** zostało przyjęte **jednogłośnie**. Sprawozdanie stanowi załącznik Nr 13 do protokołu.

Do punktu 8.

Przewodniczący Rady wystąpił z wnioskiem o przyjęcie protokołu z XIX Sesji Rady Miejskiej w Kleszczelach bez odczytania. Protokół był wyłożony do wglądu w Urzędzie Miejskim oraz obecnie znajduje się na sali obrad.

Do treści protokołu przed obradami sesji oraz w trakcie sesji uwag nie wniesiono. Protokół Nr XIX/09 obrad XIX Sesji Rady Miejskiej w Kleszczelach odbytej w dniu 24 marca 2009 r. przyjęto przez aklamację.

Do punktu 9.

Ze względu na brak interpelacji, wniosków i zapytań odpowiedzi nie udzielano.

Do punktu 10.

Przewodniczący Rady Paweł Szatyłowicz przypomniał radnym o obowiązku złożenia oświadczeń majątkowych za 2008 r. w terminie do 30 kwietnia br.

Radna Antonina Leonkiewicz w imieniu wyborców i odwiedzających gminę turystów podziękowała burmistrzowi za proinwestycyjną działalność i promowanie gminy.

Burmistrz przedstawił pismo Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Pana Janusza Kurtyki z dnia 7 kwietnia 2009 r. Znak: SP-074-7(10)/09 zawierające apel o zmianę nazwy ulicy Karola Świerczewskiego.

Radny Michał Leonkiewicz zwrócił się z zapytaniem, czy pamięta ktoś poprzednią nazwę tej ulicy?

Burmistrz odpowiedział, iż poprzednio była to ulica Berka Jarulewicza.

Radna Antonina Leonkiewicz zwrócił się z prośbą do burmistrza o wznowienie rozmów z Radą Parafialną Parafii Rzymskokatolickiej w sprawie przejęcia nieruchomości położonej w Kleszczelach za sklepem „Lewiatan” pod budowę boisk w ramach programu „Orlik”.

Burmistrz odpowiedział, iż rozmawiał w tej sprawie, jednak Rada Parafialna jest skłonna nieruchomość wydzierżawić, a do prowadzenia inwestycji jest niezbędny tytuł prawny.

Do punktu 11.

Wobec wyczerpania porządku obrad Przewodniczący Rady o godzinie 16²⁵ zamknął obrady XX sesji Rady Miejskiej w Kleszczelach.

Podpis protokolanta:

Walentyna Sidoruk

Przewodniczący Rady

mgr inż. Paweł Szatyłowicz